

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **V. T. V.**, , zastoupeného advokátem JUDr. Štěpánem Svátkem, Na Pankráci 820/45, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2017, čj. MV-97384-8/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2020, čj. 48 A 46/2017 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to **ve lhůtě 7 dnů** od doručení tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (stěžovatel) pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty. Povolení k pobytu bylo platné do 30. 6. 2016; poslední den lhůty pro podání žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty tak připadl na den 31. 5. 2016 (§ 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v tehdy účinném znění). Stěžovatel však o prodloužení pobytu požádal až dne 8. 6. 2016, aniž zdůvodnil opožděnost podání. Ministerstvo vnitra proto řízení o žádosti zastavilo [§ 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců, opět ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 222/2017 Sb.]. Až v odvolání stěžovatel uvedl,

že byl pracovně vytížen, proto žádost nestihl podat včas; žalovaná Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců však odvolání zamítla. Stěžovatel se proti tomuto rozhodnutí bránil u Krajského soudu v Praze, který jeho žalobu zamítl.

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, neboť jej považuje za nejasný, nesrozumitelný a přepjatě formalistický. Stěžovatel řádně sdělil, proč podal žádost po zákonné lhůtě, což navíc doložil i potvrzením od zaměstnavatele. Krajský soud však stěžovatelovo odůvodnění ani předložené důkazy nevzal v úvahu. Nezabýval se ani dopadem správního rozhodnutí na soukromý a rodinný život stěžovatele. Nepřihlédl ani k tomu, že zákonná úprava lhůt pro podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu byla novelizována (zákonem č. 222/2017 Sb.) a pozdější právní úprava je pro stěžovatele příznivější.

[3] Komise navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl. Krajský soud správně rozhodl podle platné právní úpravy pobytu cizinců na území ČR. Vyšel-li při tom z argumentace správních orgánů, nelze to samo o sobě považovat za vadu řízení. Posouzení dopadů na soukromý a rodinný život stěžovatele bylo v této věci vyloučeno, neboť řízení bylo zastaveno pro opožděnou žádost a nebylo v něm meritorně rozhodováno.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty je cizinec povinen podat nejdříve 120 a nejpozději 30 dnů před uplynutím její platnosti (§ 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 14. 8. 2017). Zabrání-li včasnému podání žádosti důvody nezávislé na vůli cizince, může cizinec podat žádost do pěti pracovních dnů po zániku těchto důvodů; cizinec sdělí tyto důvody ministerstvu nejpozději při podání žádosti (§ 47 odst. 3 téhož zákona). Správní orgán zastaví řízení o žádosti, kterou se cizinec domáhá prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, pokud ji cizinec podal v době, kdy k tomu nebyl oprávněn [§ 169 odst. 8 písm. d) téhož zákona].

[6] Mezi stranami není sporné, že povolení stěžovatele k dlouhodobému pobytu bylo platné do 30. 6. 2016, a tedy posledním dnem pro podání žádosti o prodloužení platnosti tohoto povolení bylo úterý 31. 5. 2016. Stěžovatel ani nepopírá, že podal žádost až 8. 6. 2016, tedy po uplynutí zákonné lhůty.

[7] Spornou otázkou je, zda stěžovatelovo tvrzení o pracovním vytížení mohlo zdůvodnit, proč stěžovatel podal žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty opožděně, a tedy zda lze žádost považovat za včasnou.

[8] NSS souhlasí s krajským soudem. Cizinec sice může podat žádost v dodatečné lhůtě pěti pracovních dnů po zániku překážky (§ 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), ale zároveň musí ministerstvu (tedy správnímu orgánu prvního stupně) výslovně uvést a doložit důvody, které mu nezávisle na jeho vůli zabránily podat žádost v řádné lhůtě; důvody uvede a doloží nejpozději v žádosti (rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2013, čj. 4 As 69/2013 - 44). Stěžovatel však ve formulářové žádosti neuvedl žádný důvod, který mu bránil podat žádost včas; ani k žádosti nepřipojil žádný dokument, ve kterém by tyto důvody popsal či kterým by je prokázal. To neučinil po celou dobu řízení

před ministerstvem. Povinnost tvrzení i povinnost předložit důkazy přitom ležela na stěžovateli.

[9] Stěžovateli ovšem nepomohlo ani to, že pozdní podání žádosti zdůvodnil v odvolání a doložil k tomu důkazy. V odvolacím řízení se totiž uplatní zásada koncentrace, podle které se k novým tvrzením a důkazním návrhům nepřihlíží, pokud je stěžovatel mohl uplatnit už dříve (§ 82 odst. 4 správního řádu); to potvrzuje i judikatura NSS v pobytových věcech cizinců (například rozsudky ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 Azs 12/2015 - 38, bod 15; ze dne 19. 1. 2017, čj. 10 Azs 206/2016 - 48, bod 35; nebo ze dne 21. 1. 2020, čj. 10 Azs 271/2019 - 28, bod 10). Namítl-li tak stěžovatel pracovní vytížení až v odvolacím řízení, jednalo se o novou skutečnost, kterou z povahy věci mohl uplatnit již v žádosti. Stěžovatel přitom neuvedl žádné relevantní důvody, které by objasnily, proč nemohl tuto skutečnost sdělit už v řízení před ministerstvem. Jelikož stěžovatel mohl pracovní vytížení namítat již dříve, podle zásady koncentrace se k němu nepřihlíží. Pracovní vytížení tak nemohlo zdůvodnit opožděné podání žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Závěr krajského soudu, že byla žádost opožděná, je správný.

[10] Na tomto závěru nemohla nic změnit argumentace, že podaný výklad je příliš formalistický. I když se stěžovateli může zdát právní úprava zákona o pobytu cizinců příliš tvrdá, je právem každého státu regulovat pobyt cizinců na svém území. K tomu zákon stanoví podmínky, kterým je cizinec povinen se podrobit, a to včetně lhůt k podání žádostí o prodloužení povolení k pobytu (rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2016, čj. 9 Azs 305/2015 - 46, bod 29). Bylo tedy na stěžovateli, aby byl v průběhu řízení o žádosti obezřetný (ostatně v ČR pobývá od roku 2008 a o prodloužení povolení k pobytu nežádá zdaleka poprvé) a žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu podal včas či opožděné podání žádosti včas odůvodnil.

[11] Krom toho NSS setrvale judikuje, že správní orgány nejsou povinny zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince v případech, kdy není rozhodováno ve věci samotné (srov. například rozsudky ze dne 18. 11. 2015, čj. 6 Azs 226/2015 - 27, bod 11, a ze dne 16. 8. 2016, čj. 1 Azs 108/2016 - 41, bod 22). Zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí proto nepřichází v úvahu, pokud stěžovatel nesplnil podmínky projednání žádosti, tedy pokud nepodal žádost včas. V takovém případě nemělo ministerstvo jinou možnost než vydat rozhodnutí procesní povahy a řízení zastavit. O samotné žádosti tak nebylo vůbec meritorně rozhodováno. Správní orgány ani krajský soud proto nebyly povinny zkoumat, zda zastavení řízení nepřiměřeně zasáhlo do stěžovatelova rodinného života. Tento postup ani neodporuje článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; ochrana rodinného a soukromého života cizince je totiž zajištěna, pokud cizinec splní podmínky pro meritorní projednání žádosti (rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2018, čj. 4 Azs 246/2017 - 35, bod 21). Navíc pokud stěžovatel skutečně žije s manželkou a nezletilou dcerou, které mají platné oprávnění k trvalému pobytu na území ČR, nic mu nebrání požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. To ostatně již uvedl krajský soud v bodě 21 napadeného rozsudku.

[12] Konečně stěžovatel upozornil na novelizaci § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců

ve znění od 15. 8. 2017. Tuto námitku uplatnil poprvé až v kasační stížnosti; jde tedy o nové právní důvody, které stěžovatel neuplatnil v žalobě, i když je uplatnit mohl. Takové námitky jsou nepřípustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Jen pro úplnost však NSS stěžovateli stručně sděluje, že by s touto námitkou nemohl být úspěšný, ani kdyby ji uplatnil už v řízení před krajským soudem. Toto znění zákona nelze vztáhnout na posuzovanou věc, jelikož stěžovatel žádost podal a celé správní řízení proběhlo dávno před účinností této novely.

[13] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl, a NSS proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované komisi nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

[14] Stěžovatel na počátku řízení navrhl, aby soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Soud návrhu vyhověl usnesením ze dne 28. 5. 2020, čj. 10 Azs 131/2020 - 30, neuložil však stěžovateli povinnost uhradit za podání tohoto návrhu soudní poplatek. Podání návrhu na přiznání odkladného účinku přitom podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč (položka 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Poplatková povinnost u tohoto typu poplatku vzniká až okamžikem právní moci rozhodnutí, kterým ji soud ukládá [§ 4 odst. 1 písm. h) citovaného zákona *per analogiam*; srov. k tomu usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32]. Protože soud nezahrnul výrok o poplatkové povinnosti do rozhodnutí, jímž kasační stížnosti přiznal odkladný účinek, ukládá stěžovateli tuto povinnost nyní.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu